

Marjo Matikainen-Kallström
Euroopan parlamentin jäsen
mmatikainen@europarl.eu.int

Kilpailukyky taka- taskusta etutaskuun

■ Tätä vuotta monet ovat toivoneet ja toiset pelänneet. Talouden myönteiset odotukset vahvistuvat, mutta onko todellinen nousu tapahtumassa, se jää nähtäväksi.

EU laajenee sovituksessa aikataulussa. Se muuten on asia, johon oli vaikea vielä vuosi sitten uskoa. Euroopan parlamentin vaalit ja uuden komission valinta saattavat muuttaa unionin suuntaa, sillä molemmissa EU:n instituutioissa tekijät vaihtuvat melkoisesti. Moni konkari jättää sotkujen siivoamisen laajentumisen jälkeen uusille ja tuoreille tekijöille. EU:n perustuslaista saadaan aikaan sopimus aikaisintaan loppuvuonna, sillä monet isoja maita hiertävistä asioista on vielä sopimatta ja lisäksi Espanjan vaalit käymättä.

Irlannin puheenjohtajuuskausi on aloittanut uuden liberaalimman kauden Etelä-Euroopan puheenjohtajuuksien jälkeen. Pohjoisimmat jäsenmaat ovat olleet sekä sisämarkkinoiden että laajentumisen vilpittömmimpiä kannattajia. Joskus tuntuukin, että mitä kauemmaksi EU:n rintamailta mennään kohti sen maantieteellisiä ulkokehiiä, sitä aidompaa yhteisöllisyyttä ja mielikuvituksellisuutta yhteisen Euroopan rakentamiseksi löytyy.

Taloudellisen kasvun edistäminen ja Lissabon-agendan pinnalla pitäminen ovat Irlannin kauden tärkeimpiä asioita. Talouden kasvussa EU laahaa vuodesta toiseen kaukana USA:n perässä. Tälle vuodelle USA:n bruttokansantuotteen kasvulukemat ovat aivan omassa luokassaan: 3,9 prosenttia kun EU:n vastaava luku on 1,8 prosenttia.

Lissabonin agendan tavoitteet ovat siis karkaamassa käsistä ja usko koko kilpailukykystrategiaan on lopahtamassa. EU-tasolla kaikki sovitut hankkeet alkavat olla valmiita, mutta jäsenmaissa ei ole vielä sisäistetty strategian edellyttämien rakennemuutosten tarvetta. Kotiläksyt ovat jääneet tekemättä.

Kasvu- ja vakaussopimus natisee liitoksissaan. Saksa ja Ranska päästettiin pannasta ja taputeltiin päälakea. Hyvä pojat, tehdään vaan sopimuksia, joita pienten pitää noudattaa, mutta eivät ne isoja koske. Komissio joutui haastamaan neuvoston oikeuteen menettelytavasta, ei lopputuloksesta, jotta se tietää jatkossa miten toimia.

Eriyksen tärkeää on kilpailukykyneuvoston toiminnan tehostaminen. Siitä on tultava operatiivisempi neuvosto, joka vastaa nykyistä paremmin sille asetettuun peruskysymykseen, mikä on kunkin lainsäädäntöhankkeen vaikutus EU:n kilpailukykyyn.

Hyvänä esimerkkinä on kemikaalipaketin ja Kioton uudelleenarvioinnin vaikutus EU:n kilpailukykyyn. Näissä hankkeissa EU uhkaa sahata omaa oksaansa pahemman kerran ja asettaa kilpailukykyä ja hyvinvointinsa vaakalaudalle. Jos puheenjohtajamaalla on aiemmin ollut vaikeuksia löytää kohtia, joihin tarttua kilpailukykyneuvostossa, tässä niitä nyt on kuin tarjottimella. Irlanti ei tähän täkyyn tarttunut, ehkäpä sen tekee seuraava puheenjohtajamaa Hollanti.

Parlamentti on täystyöllistetty koko kevään, sillä ennen laajentumista komissio on sylkenyt suustaan aloitteita sellaisella vauhdilla, että heikompi on hirvittänyt. Valmistelutasossa vauhti on valitettavasti näkynyt ja osa on ollut pakko palauttaa komissioon uudelleen arvioitavaksi. Pöytää on putsattu sellaiseen tahtiin, että ensi syksynä uusi parlamentti ja komissio voivat rauhassa keskittyä työnsä organisoimiseen 25 maan unionissa ilman lainsäädäntökiirettä.

Kaiken kaikkiaan unionia leimaa epävarmuus. Se koskee niin politiikan suuntaa isoissa linjoissa kuin jokapäiväistä toimintaa. Selvää on, että isot linjat eivät selkiydy ennen kuin sopimus perustuslaista on syntynyt. □